

Kommissorium for ekspertgruppe om betydningen af køn for læring og udvikling i dagtilbud, folkeskole og ungdomsuddannelser

Formål

Regeringen ønsker, at alle børn og unge – uanset køn – skal have lige muligheder for at blive så dygtige, som de kan, så de får det bedste fundament for deres videre vej i livet. På den baggrund nedsættes en ekspertgruppe, der skal belyse årsagerne til forskellene mellem drenge og pigers faglige resultater i undervisningssystemet og komme med anbefalinger til, hvordan betydningen af køn kan mindskes i både dagtilbud, folkeskolen og på ungdomsuddannelserne.

Baggrund

Undersøgelser viser, at det faglige gab mellem drenge og piger ved folkeskolens afgangsprøve i 9. klasse er blevet større siden 2008. Ved folkeskolens afgangsprøve får pigerne et højere karaktergennemsnit end drenge i alle bundne prøver bortset fra skriftlig matematik. I løbet af skoletiden klarer piger sig ligeledes bedre i læsning, mens der kun er små forskelle i matematik. Andelen, der har gode resultater i læsning, er eksempelvis 7-10 procentpoint højere blandt piger end blandt drenge, mens der ikke er nævneværdig forskel mellem de to køn i matematik. Undersøgelser viser, at netop matematikresultater er en god faglig indikator for, hvordan elever klarer sig efter endt uddannelse.

Forskning viser, at det er en generel tendens i de fleste lande, at piger klarer sig bedre end drenge i skolen – særligt i de sproglige fag. Det er ikke noget nyt fænomen, men har været en udfordring i flere årtier. Sammenhængen har således været stabil i en meget lang periode, og forskellen ser ud til at opstå tidligt. Der er således studier, der peger på, at piger har bedre sprogforståelse end drenge allerede fra 1-års alderen. Det kan pege på, at en mulig dybere forståelse af det faglige gab kan opnås ved at se på drenge og pigers udvikling og færdigheder allerede i førskolealderen.

Det kan betyde, at nogle drenge allerede ved skolestartsalderen halter efter pigerne, og det samme gør sig gældende i overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelse. Flere undersøgelser peger desuden på, at der er forskel på drenge og pigers opfattelse af at gå i skole samt deres motivation og arbejdsindsats i og uden for skolen. Drenge, der oplever trivselsproblemer og overvejer frafald på en ungdomsuddannelse, angiver derudover i højere grad skoletræthed som årsag end piger. Drengene er også overrepræsenterede i de segregerede specialtilbud. Dertil kommer, at der er flere piger end drenge, der fuldfører en ungdomsuddannelse, og at en del af denne forskel hænger sammen med forskel i faglige resultater ved folkeskolens afgangsprøve. I Danmark ser vi således betydelige kønsforskelle i løbet af børn og unges skolegang, som dog ikke over en bred kam slår igennem ift. beskæftigelsesgrad og livsløn.

Opgaver for ekspertgruppen

Ekspertgruppen skal undersøge kønsforskellene blandt børn og unges faglige resultater i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne.

Konkret skal ekspertgruppen afdække og drøfte de faglige udfordringer i undervisningen, der kan være forbundet med køn, og belyse hypoteser om årsagerne til de faglige forskelle, der eksisterer mellem piger og drenge, herunder afdække om der er forhold i dagtilbud, der bidrager til forskellene. Arbejdet skal bl.a. se på betydningen af undervisningens form, indhold og organisering for elevernes læring og generelle motivation. Ekspertgruppen skal derudover bl.a. se på om det faglige gab udgør en særlig udfordring blandt særlige elevgrupper (socioøkonomisk baggrund, herkomst, fagligt svage elever m.v.). Arbejdet skal bl.a. tage udgangspunkt i analyser fra Børne- og Undervisningsministeriet, dansk og international forskning samt ekspertgruppens egne vurderinger mv.

Arbejdet skal udmunde i en række anbefalinger til børne- og undervisningsministeren om, hvordan betydningen af køn kan nedbringes i både dagtilbud og i forhold til elevernes faglige udbytte i folkeskolen og på ungdomsuddannelser.

Ekspertgruppens anbefalinger kan eksempelvis rette sig mod følgende tematikker:

- Indhold og indsats i dagtilbud
- Pædagogik og didaktik
- Undervisningens form og organisering
- Undervisningens indhold
- Lærernes viden og kompetencer
- Strukturelle vilkår, som fx lovgivning, elevsammensætning eller organisering af undervisningssystemet

Rammer for arbejdet

Ekspertgruppen består af 21 medlemmer. Medlemmerne består først af fremmest af pædagoger, lærere, skoleledere og elever fra dagtilbuds grundskole- og ungdomsuddannelsesområdet, repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter, forskere med særligt indsigt og viden inden for området samt rettighedsorganisationer med fokus på køn.

Børne- og undervisningsministeren udpeger formand samt øvrige medlemmer af ekspertgruppen.

Ekspertgruppen skal aflevere en skriftlig afrapportering på 20-25 sider til børne- og undervisningsministeren. Ekspertgruppen sekretariatsbetjenes af Børne- og Undervisningsministeriet.

Ekspertgruppens anbefalinger skal være løsninger, der kan gennemføres inden for den aktuelle økonomiske ramme.

Ekspertgruppen kan gennem en åben arbejdsform invitere andre interessenter og særligt sagkyndige til at bidrage med idéer og forslag.

Tidsperspektiv

Ekspertgruppen skal have afsluttet deres arbejde og have afrapporteret senest i foråret 2023 til børne- og undervisningsministeren.